

18324

**ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาคความยากจน
ของกรมการจัดหางาน**

นพพรรัตน์ จรรย์

ภาคินพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

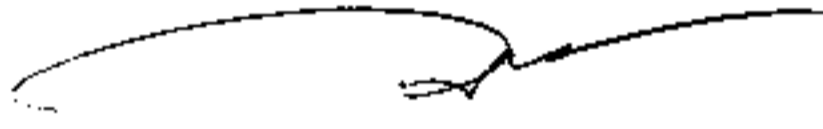
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

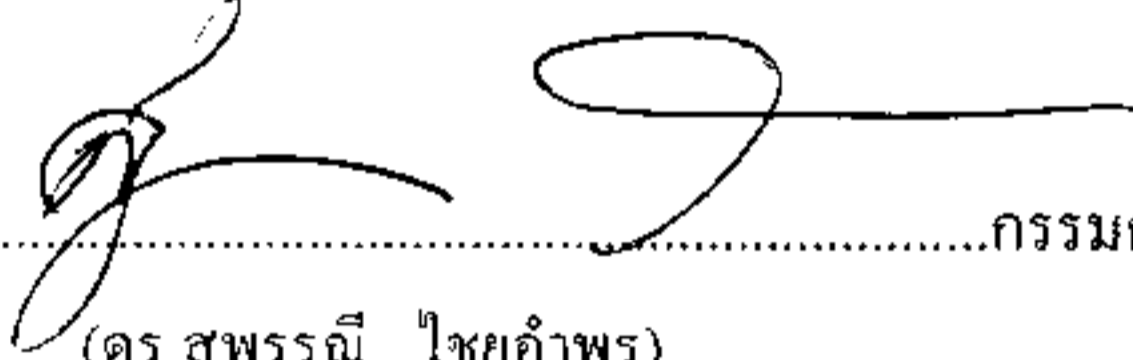
พ.ศ. 2549

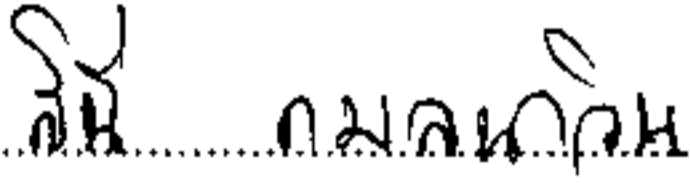
ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจน
ของกรมการจัดหางาน

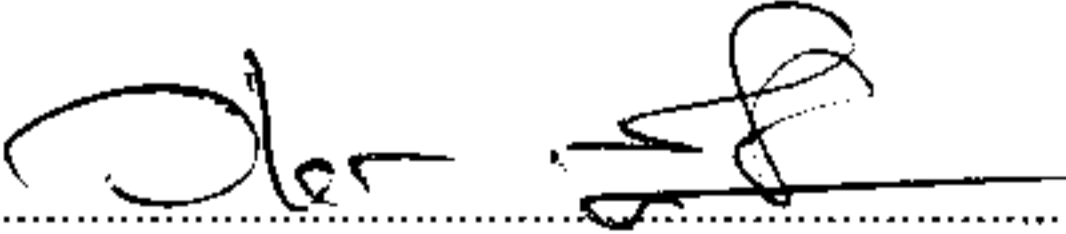
นพพรรัตน์ จรจรรย์
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบภาคนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

อาจารย์..........ประธานกรรมการ
(ประเสริฐ รักไทยดี)

รองศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร.สุพรรณีย์ ไชยอำพร)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์..........กรรมการ
(สินี กมลนาวิน)

อาจารย์..........คณบดี
(วิชัย รูปขำดี)

วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2549

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางาน

ชื่อผู้เขียน : นางสาวนพพรรัตน์ จรุงรัฐ

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2549

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางาน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง เลขานุการกรม หัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าสำนักงานจัดหางานจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ รวม 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test และ F-test

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนใกล้เคียงกัน มีอายุระหว่าง 51-55 ปี มากที่สุด จบการศึกษาระดับปริญญาโทมากกว่าระดับปริญญาตรีเพียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว และส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นจัดหางานจังหวัด ผู้บริหารเกือบครึ่งมีระยะเวลาการทำงานในช่วง 26-30 ปี และประมาณครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางาน ในภาพรวมและรายด้านผู้บริหารเห็นด้วยในระดับมาก คือ ด้านความต้องการ/ความจำเป็นที่ต้องมีนโยบาย ด้านลักษณะนโยบาย ด้านทรัพยากรที่สนับสนุนการทำงานตามนโยบาย และด้านความสำเร็จในการแก้ไข

3. ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางาน ได้แก่ เพศ และตำแหน่ง โดยผู้บริหารเพศชายเห็นด้วยต่อนโยบายมากกว่าผู้บริหารเพศหญิง และผู้บริหารตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง เลขานุการกรม หัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน เห็นด้วยต่อนโยบายมากกว่าผู้บริหารตำแหน่งจัดหางานจังหวัด และผู้บริหารตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ส่วนอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาการทำงาน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในพื้นที่ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะ

1. กรมการจัดหางานควรดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนต่อไป แต่ควรจะต้องมีการประเมินผลของนโยบายให้ชัดเจน
2. กรมการจัดหางานควรจัดสัมมนาผลของการดำเนินนโยบายที่ผ่านมาแล้ว เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาอุปสรรค เพื่อนำผลสรุปไปปรับปรุงให้นโยบายสามารถตอบสนองได้ชัดเจน
3. ควรทำการประเมินผลนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางาน เพื่อประเมินความสำเร็จ และความคุ้มค่า ในการดำเนินนโยบายต่อไป

ABSTRACT

Title of Research Paper : Opinion of the Administrators of the Department of Employment on the Poverty Alleviation Policy

Author : Miss Noppornrat Jomjarun

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2006

The purpose of the study was twofold : 1) to find out the opinion of the administrators of the Department of Employment on the poverty alleviation policy ; 2) to identify the factors influencing their opinion on the policy. The sample consisted of 99 administrators of the Department of Employment. They were office directors, division directors, secretary of the department, group heads, heads of provincial employment offices, and directors of the employment offices in Bangkok areas. A questionnaire was used as the research tool. Frequency, percentage, and mean were used to describe the data and t-test and F-test to test the hypotheses.

The findings were summed up below.

1. The number of male administrators was close to that of female ones. Most of them were 51-55 years of age. Those with a Master's degree slightly outnumbered those with a Bachelor's degree. The majority were married. They worked as provincial employment officers. Almost half worked for 26-30 years and about half worked in Bangkok.

2. As a whole, the administrators strongly agreed with the poverty alleviation policy. The aspects that they strongly agreed with were need/necessity to have such a policy, nature of the policy, work support resources and success in alleviating poverty.

3. The factors significantly influencing their opinion were sex and work position. The male administrators agreed with the policy more than the female counterparts. Office directors, division directors, secretary of the department, group heads, and office heads agreed with the policy more than

(4)

provincial employment administrators and directors of employment offices in Bangkok. In contrast, age, education, marital status, number of working years, experience in the working area were all found to have no relationship with their opinion about the poverty alleviation policy.

Recommendations

1. The Department of Employment should continue to implement the poverty alleviation policy, but the results of policy implementation should be evaluated first.

2. The Department of Employment should hold a seminar on the past policy implementation to identify the problems and to use the conclusions to improve the policy.

3. Evaluation should be made on the poverty alleviation policy implemented by the Department of Employment in order to see its success and worthiness.

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารคณโบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางาน สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ ประเสริฐ รักไทยดี อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ และประธานกรรมการสอบภาคนิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนชี้แนะข้อผิดพลาดด้วยความใส่ใจ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุพรรณิ ไชยอำพร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สินี กมลนาวิน ที่ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบภาคนิพนธ์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขภาคนิพนธ์นี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ทุกท่านที่ได้ถ่ายทอดวิชาการ ความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เขียนได้มีความรู้มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ให้ความสะดวกต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการการกอง เลขานุการกรม หัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน จัดหางานจังหวัด และผู้อำนวยการสำนักจัดหางานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และขอบพระคุณบุคคลในครอบครัว ที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษามาโดยตลอด

นพพรรัตน์ จรจรรย์

กันยายน 2549

คำนำ

ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาในเชิงระบบและโครงสร้างระดับชาติที่สั่งสมมานานในสังคมไทย จนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อความยั่งยืนของการพัฒนาประเทศ ทูกรัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างต่อเนื่อง จนถึงรัฐบาลของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายให้ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการแก้ไข และให้ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการช่วยเหลือคนยากจนในลักษณะของการบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนให้หมดสิ้นไป

กรมการจัดหางาน ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ มีหน้าที่ในการส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ ได้แปลงนโยบายของรัฐบาลมาสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางานขึ้น ประกอบด้วย แนวทาง มาตรการ และโครงการต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาความยากจน ดังนั้น ผู้ศึกษาทั้ง 3 คน ซึ่งเป็นข้าราชการกรมการจัดหางาน จึงสนใจที่จะศึกษาถึงนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางาน โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 เล่ม ได้แก่

เล่มที่ 1 ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางาน โดยนางสาวนพพรรัตน์ จรจรัญ

เล่มที่ 2 ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมการจัดหางานตามนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจน : ศึกษาเฉพาะผลผลิตประชาชนได้รับบริการส่งเสริมอาชีพและการมีงานทำ โดยนายวิรัตน์ จวงพลงาม

เล่มที่ 3 ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพอิสระตามโครงการสร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน ตามนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนของกรมการจัดหางาน โดยนางสาวปฐมา ศรีสุวรรณวิเชียร

ซึ่งผู้ศึกษาหวังว่าผลการศึกษาคงเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

นพพรรัตน์ จรจรัญ

กันยายน 2549

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
ABSTRACT	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
คำนำ	(6)
สารบัญ	(7)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญแผนภูมิ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความยากจน	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบาย	10
2.3 แนวคิดและตัวแบบในการกำหนดนโยบาย	18
2.4 แนวคิดและตัวแบบทางทฤษฎีของการนำนโยบายไปปฏิบัติ	20
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	26
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล	29
2.7 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 กรอบแนวคิด และวิธีการศึกษา	35
3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	35
3.2 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	37
3.3 สมมติฐานในการศึกษา	38
3.4 ประชากรในการศึกษา	38

	หน้า
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	38
3.6 การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	40
3.7 การรวบรวมข้อมูล	41
3.8 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 การกิจและนโยบายแก้ไขปัญหาคความยากจนของกรมการจัดหางาน	42
4.1 การกิจกรรมการจัดหางาน	42
4.2 นโยบายแก้ไขปัญหาคความยากจนของกรมการจัดหางาน	44
บทที่ 5 ผลการศึกษา	53
5.1 ปัจจัยส่วนบุคคล	53
5.2 ประสิทธิภาพการทำงาน	55
5.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารค่อนโยบายแก้ไขปัญหาคความยากจน ของกรมการจัดหางาน	57
5.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน	63
5.5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	70
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
6.1 สรุปผลการศึกษา	73
6.2 อภิปรายผล	75
6.3 ข้อเสนอแนะ	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม	85
ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรง ของเครื่องมือ	91
ประวัติผู้ทำภาคินพนธ์	92

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
5.1	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	54
5.2	แสดงตำแหน่งของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ	55
5.3	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลประสบการณ์การทำงาน	56
5.4	แสดงประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในพื้นที่ของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ	57
5.5	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาคความ ยากจนของกรมการจัดหางานในภาพรวมและรายด้าน	58
5.6	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาคความ ยากจนของกรมการจัดหางานด้านความต้องการ/ความจำเป็นที่ต้องมี นโยบาย	59
5.7	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาคความ ยากจนของกรมการจัดหางานด้านลักษณะนโยบาย	60
5.8	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาคความ ยากจนของกรมการจัดหางานด้านทรัพยากรที่สนับสนุนการทำงานตาม นโยบาย	61
5.9	แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหารต่อนโยบายแก้ไขปัญหาคความ ยากจนของกรมการจัดหางานด้านความสำเร็จในการแก้ไข	62
5.10	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ	64
5.11	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตามอายุ	64
5.12	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตาม ระดับการศึกษา	65
5.13	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตาม สถานภาพสมรส	65
5.14	แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตาม ตำแหน่ง	66

ตารางที่	หน้า
5.15 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารเป็นรายคู่ จำแนกตามตำแหน่ง	66
5.16 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตาม ระยะเวลาการทำงาน (อายุราชการ)	67
5.17 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหาร จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในพื้นที่	68
5.18 แสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานตามนโยบาย	71

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2.1 แสดงการกำหนดนโยบายโดยใช้ตัวแบบระบบ	19
2.2 แสดงการกำหนดนโยบายโดยใช้ตัวแบบสถาบัน	20
2.3 แสดงการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล	21
2.4 แสดงการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบทางด้านการจัดการ	22
2.5 แสดงการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบทางด้านการพัฒนาองค์กร	23
2.6 แสดงการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบทางกระบวนการ ของระบบราชการ	24
2.7 แสดงการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบทางการเมือง	25
2.8 แสดงการนำนโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบเชิงบูรณาการ	26
3.1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา	36